Srinakharinwirot Research and Development Journal of Humanities and Social Sciences

Volume 17, Issue 2, July-December 2025, Pages 1 – 13 ISSN 3027-6039 (Online)

Research Article

ความสามารถในการเขียนตัวบทของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาเยอรมันเป็นวิชาเอก : กรณีศึกษาด้านการเขียนเชิงบรรยายโวหารในแง่มุมการใช้ภาษาที่หลากหลาย

Textual Competence in The Writings of Thai Students Majoring in German: A Case Study in Writing Narrative Texts with Variations in Language Use

สุพัชชา เจนณะสมบัติ*

Supatcha Jennasombut*

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University.

**Corresponding author, e-mail: jennasombut@gmail.com*

Received: *4 December 2023*; ***Revised:*** *20 August 2024*; ***Accepted:*** *4 September 2024*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนตัวบทเชิงบรรยายโวหารในแง่มุมของการใช้ภาษาเยอรมันที่หลากหลายและปัญหาในการเขียนภาษาเยอรมันของนิสิตที่เรียนเอกวิชาภาษาเยอรมัน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาเหล่านี้ ซึ่งในการประเมินความสามารถด้านนี้จะใช้ตัวบ่งชี้ของชเมลเซอ-ไอบิงเงอร์ [1] โดยมีนิสิตอาสาสมัคร ชั้นปี 3 จำนวน 10 คน ซึ่งเรียนเยอรมันเป็นวิชาเอกที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่ละคนจะได้รับมอบหมายให้เขียนตัวบท 3 ตัวบท โดยแบ่งเป็นสัปดาห์ละ 1 ตัวบท งานวิจัยนี้จึงมีตัวบทเพื่อศึกษาทั้งหมด 30 ตัวบท จากการวิจัยพบว่า อาสาสมัครส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเขียนตัวบทประเภทเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาที่หลากหลายได้ในระดับที่ดี กล่าวคือมักมีการใช้คำสั้น ๆ ง่าย ๆ ซึ่งพบได้จากคำคุณศัพท์ คำขยายกริยา คำสันธาน อีกทั้งโครงสร้างประโยคมักขึ้นต้นด้วยประธาน ทำให้ขาดความหลากหลาย มีเพียงอาสาสมัครจำนวนน้อยเท่านั้นที่สามารถใช้คำขยายและรูปแบบประโยคที่หลากหลายรวมถึงใช้คำสันธานที่เชื่อมประโยคย่อยกับประโยคหลัก นอกจากนี้ยังพบว่า ยิ่งมีการใช้โครงสร้างประโยคซับซ้อนก็ยิ่งพบข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งทำให้ไม่สามารถอ่านตัวบทให้เข้าใจ ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุด คือ การกระจายกริยา การผันคำคุณศัพท์ การใช้รูปกริยาที่ไม่สอดคล้องกับเวลาที่เกิดขึ้น และการวางตำแหน่งคำกริยาในประโยคย่อยไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่า อาสาสมัครส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ภาษาเยอรมันที่เคยเรียนมาใช้ในการเขียนตัวบทได้ดีนัก ซึ่งสาเหตุหลักน่าจะมาจากไม่เคยเรียน

ภาษาเยอรมันมาก่อน ขาดประสบการณ์ในการเขียนตัวบทภาษาเยอรมัน ประสบกับความยากในการเขียนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 และมีข้อจำกัดในการตระหนักรู้เกี่ยวกับภาษาเยอรมันในขณะที่เขียน

คำสำคัญ: ความสามารถในการเขียนตัวบท; การเขียนเชิงบรรยายโวหาร; ลักษณะสำคัญของตัวบทเชิงบรรยายโวหาร; ความสามารถในการใช้ภาษาที่หลากหลาย

Abstract

The primary objective of this research is to examine the ability to write descriptive texts, particularly in terms of the diverse use of the German language, as well as the writing problems encountered by German major students in the Faculty of Humanities at Srinakharinwirot University. The purpose is to identify guidelines for instructional management that can address these issues. In assessing this ability, the indicators proposed by Schmölzer-Eibinger's indicators [1]. will be used. The ten participants are third-year students majoring in German at Srinakharinwirot University. Each student is assigned to write one text per week for three weeks. Therefore, there are 30 texts in total to analyze. The results revealed that most students cannot formulate narrative texts well. They solely use basic adjectives, adverbs, conjunctions and sentence structures by beginning sentences with subjects. Only a small number of students can create their texts using various modifiers, sentence structures, and subordinating conjunctions. Moreover, many grammatical errors are found when students use complex structures and they affect comprehensibility in some parts of the text. The most frequent errors are subject-verb conjugation, adjective declension, verb tenses, and the position of verbs in the subordinate clauses. Furthermore, most students struggled to apply their German language knowledge to writing the texts. The main reasons are as follows: the students have never learned German before, lack experience in writing German texts, have difficulties in writing in a second foreign language. and have little language awareness of German writing.

Keywords: textual competence in writing; writing of narrative texts; main characteristics of narrative texts; competence in using language with variations

บทนำ

ความสามารถในการเขียนตัวบท (Textkompetenz) เป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาต่างประเทศ เพราะขณะที่เขียนผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกกระบวนการถ่ายทอดความคิดเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคย ดังนั้นจึงต้องตระหนักในการเลือกใช้คำศัพท์และรูปแบบประโยคเพื่อถ่ายทอดสารให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการสื่อให้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้การเขียนตัวบทในการเรียนภาษาต่างประเทศจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นความสามารถที่แท้จริงในการใช้ภาษาของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะทำให้เห็นแนวทางการแก้ไขที่ตรงจุดและการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป

คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนภาษาเยอรมันเป็นวิชาเอกคู่กับภาษาอังกฤษ โดยรับนิสิตที่ไม่มีความรู้ภาษาเยอรมันมาก่อน ในสองชั้นปีแรกนิสิตจะเรียนเนื้อหาที่เน้น 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน จำนวนทั้งสิ้น 4 รายวิชา คือ German for Communication I, II, III และ IV ตามลำดับ ใน 4 รายวิชานี้นิสิตจะได้รับการฝึก

ทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อเตรียมพื้นฐานความรู้ภาษาเยอรมันในการเรียนรายวิชาที่เน้นทักษะเฉพาะในภาคเรียนต่อ ๆ ไป เช่น รายวิชา German Reading for Information Literacy หรือ German Composition ซึ่งในการเรียนวิชาเหล่านี้นิสิตจำเป็นต้องใช้ทักษะการเขียนตัวบทอย่างมากเพราะต้องมีการเขียนแสดงความเห็นต่อประเด็นปัญหา จากประสบการณ์การสอน พบว่า มีนิสิตจำนวนมากที่มีปัญหาในการเรียนวิชาเหล่านี้ เนื่องจากไม่สามารถสื่อและถ่ายทอดความคิดของตนตามที่ตั้งใจไว้ ทั้ง ๆ ที่ได้ศึกษาไวยากรณ์ภาษาเยอรมันและมีคลังคำศัพท์พอสมควรแล้วจากรายวิชาที่เน้น 4 ทักษะ ดังกล่าวข้างต้น สาเหตุหลักของปัญหาเหล่านี้ คือ นิสิตไม่เคยเรียนภาษาเยอรมันมาก่อน มีประสบการณ์น้อยในการเขียนภาษาเยอรมัน อักทั้งยังประสบกับความยากในการเขียนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 อย่างไรก็ตามจนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่มีการวิจัยประเด็นปัญหาเหล่านี้อย่างเป็นระบบ จึงทำให้ไม่มีการแก้ปัญหาและการพัฒนาทักษะการเขียนของนิสิตที่ตรงจุด ด้วยเหตุนี้งานวิจัยนี้จึงถือได้ว่าเป็นก้าวแรกและก้าวสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะการเขียนของนิสิตที่เรียนเยอรมันเป็นวิชาเอก

แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนตัวบทในแง่มุมของการใช้ภาษาที่หลากหลาย

พอร์ตมันน์-เซลิคาส์ [2] ได้อธิบายว่า ความสามารถในการเขียนตัวบทคือความสามารถในการผลิตตัวบทที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างชัดเจน และทักษะนี้จำเป็นมากสำหรับการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนภาษาต่างประเทศ และเช่นเดียวกัน ไฮเนอมันน์กับฟีเวเกอร์ [3] ก็ได้เน้นว่าหน้าที่สำคัญของตัวบทคือการสื่อสาร การเขียนตัวบทเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ ซึ่งลำพังตัวบทอย่างเดียวย่อมไม่มีความหมาย แต่จะมีความหมายได้ก็ต้องอาศัยผู้ผลิตสาร (Textproduzent) ผู้รับสาร (Textrezipient) และสถานการณ์การสื่อสาร (kommunikative Situation) จากคำอธิบายข้างต้นจะเห็นว่าเป้าหมายหลักในการเขียนตัวบทคือการสื่อสารได้อย่างเข้าใจนั่นเอง และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้เบ็คเคอร์-มร็อทเซ็ค และเบริทเชอร์ [4] ได้กล่าวถึงวิธีการใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมตรงตามประเภทของตัวบท การจัดแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับโครงสร้างของตัวบท เช่น ในการเขียนเล่าเรื่อง ต้องมีบทนำเพื่อปูพื้นเรื่อง มีการกล่าวถึงปมปัญหา การคลี่คลายปมปัญหา นอกจากนี้ยังเน้นถึงกระบวนการเขียนที่เป็นระบบ คือ การวางแผน (Planen) การลงมือเขียน (Textschreiben) และการปรับแก้ตัวบท (Überarbeiten) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในการเขียนตัวบทให้เข้าใจนั้นผู้เขียนต้องมีความรู้ทางภาษาที่ดี โดยสามารถนำความรู้ทางภาษา (Sprachwissen) ที่เรียนมา เช่น คำศัพท์ สำนวน รวมถึงรูปแบบต่าง ๆ ในการแต่งประโยค มาเป็นเครื่องมือในการเขียน ซึ่งนั่นหมายถึงผู้เรียนกำลังแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษา (Sprachkönnen) ของตนนั่นเอง

หากมองในแง่มุมของการใช้ภาษาเพื่อเขียนตัวบท ฟูช [5] และ ชเมลเซอ-ไอบิงเงอร์ [1] ต่างมีความเห็นว่าความสามารถในการเลือกใช้คำและรูปแบบประโยคที่หลากหลายให้เหมาะสมกับประเภทของตัวบท และถูกต้องตามหลักภาษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการเขียนตัวบท เมื่อพิจารณาดูแล้วจะเห็นได้ชัดเจนว่าสามารถแบ่งความสามารถในการใช้ภาษาที่หลากหลายออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ ระดับคำ ระดับประโยค และระดับตัวบท

ความสามารถในการเขียนตัวบทระดับคำ (Wortebene) หมายถึง ผู้เขียนสามารถเลือกใช้คำที่หลากหลายหรือรู้จักใช้ศัพท์เฉพาะที่เหมาะสมและถูกต้องตามบริบท เช่น ในการเขียนเรื่องเล่า ผู้เขียนสามารถใช้คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ทั้งที่เป็นคำง่าย ๆ และเป็นคำที่มีความซับซ้อนขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้คำสันธาน คำกริยาที่หลากหลาย รวมไปถึงการใช้วิธีแทนที่คำนามที่กล่าวไปแล้วด้วยคำสรรพนามหรือการใช้คำนามคำใหม่ ซึ่งเราเรียกวิธีนี้ว่า “การแทนที่” (Subtitution) บริงเคอร์ [6] ได้กล่าวว่าวิธีการ “การแทนที่” นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความสามารถในการเขียนมากกว่า “การใช้คำซ้ำ” (Rekurrenz) ซึ่งหมายถึงผู้เขียนจะไม่ใช้สรรพนามหรือสร้างคำใหม่เพื่อแทนที่คำนามที่กล่าวไปแล้ว แต่จะใช้คำเดิมที่เขียนขึ้นในครั้งแรกซ้ำไปเรื่อย ๆ

ความสามารถในการเขียนตัวบทระดับประโยค (Satzebene) หมายถึง การเขียนตัวบทโดยใช้ประโยคความเดียว ความรวมและความซ้อน ซึ่งนั่นหมายถึงความสามารถในการเชื่อมประโยคโดยใช้คำสันธานที่หลากหลายนั่นเอง

นอกจากนี้ยังสามารถเรียงคำในประโยคได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของคำสันธานนั้น ๆ เช่น การใช้สันธาน “ weil“ (เพราะว่า) ผู้เขียนต้องนำกริยาไปไว้ตำแหน่งสุดท้ายของประโยคเสมอ ด้วยเหตุนี้เม็นเซล [7] จึงมีความเห็นว่าการใช้คำสันธานมีบทบาทมากในการเขียนตัวบทภาษาต่างประเทศเพราะนอกจากจะช่วยให้เนื้อหาเชื่อมโยง อ่านเข้าใจง่ายแล้วยังเป็นข้อบ่งชี้ที่สำคัญสำหรับความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนอีกด้วย

ความสามารถในการเขียนระดับตัวบท (Textbene) หมายถึง ผู้เขียนสามารถร้อยเรียงตัวบทได้เหมาะสมตามประเภทของตัวบท กล่าวคือผู้เขียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างและรูปแบบการใช้ภาษาของประเภทของตัวบทที่ตนเขียน เช่น ในการเขียนเชิงพรรณนาโวหารนั้น ตัวบทมักจะประกอบด้วยคำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ จำนวนมากเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพ [8] ถ้าหากเป็นตัวบทเชิงอภิปรายโวหาร มักใช้ภาษาที่ตรงประเด็นและไม่แสดงอารมณ์ความรู้สึก อีกทั้งยังมักใช้คำสันธานที่แสดงความเป็นเหตุเป็นผลกัน ส่วนตัวบทประเภทบรรยายโวหารหรือเล่าเรื่องมักจะประกอบไปด้วยคำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ และคำสันธานที่แสดงความสัมพันธ์ด้านเวลาเพื่อบรรยายเหตุการณ์ รวมถึงการใช้ภาษาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกและมีการแทรกบทสนทนาเพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้สึกร่วม ความรู้เรื่องตัวบทนี้เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะหากผู้เขียนไม่มีความรู้เรื่องดังกล่าวอาจทำให้ผู้อ่านประสบความยากลำบากในการเข้าใจสารและเจตนาในการถ่ายทอดของผู้เขียนได้ [9]

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของตัวบทเชิงบรรยายโวหาร

ฟิกซ์ [10] กล่าวว่าการเขียนเชิงบรรยายโวหารเป็นวิธีการเขียนที่มีความซับซ้อนน้อยกว่าการเขียนโวหารประเภทอื่น ดังนั้นการเขียนรูปแบบนี้จึงนิยมนำมาให้ผู้เรียนภาษาต่างประเทศใช้ฝึกเขียน เช่น การเล่าประสบการณ์ การบรรยายความรู้สึก หรือการเล่าเรื่องจากภาพ บริงเคอร์ [6] อธิบายว่าโครงสร้างของงานเขียนประเภทนี้ประกอบไปด้วย

- การปูพื้นเรื่อง เพื่อแนะนำตัวละคร และสถานการณ์ในเรื่อง (Orientierung)
- การนำเสนอเหตุการณ์ไม่คาดคิด (Darstellung Eines Ungewöhnlichen Ereignisses)
- การแสดงความรู้สึกนึกคิดของผู้เล่าต่อเหตุการณ์ไม่คาดคิด (Evaluation)
- การคลี่คลายของเหตุการณ์ไม่คาดคิด (Resolution)

หากมองในแง่มุมของการใช้ภาษา เฮาเซนดอร์ฟ และเคซเซลไฮม [11] ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของการใช้ภาษาที่มักพบในการเขียนตัวบทประเภทนี้ไว้ดังนี้

- มักใช้รูปอดีตตลอดทั้งเรื่อง (das Präteritum als Leittempus der erzählten Welt)
- มักใช้คำวิเศษณ์บอกเวลาเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง (Relative Episodenmerkmale)
- มักมีการใช้คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก (die Verwendung Besonders Expressiver Sprachlicher Formen)
- มักใช้คำวิเศษณ์บอกความถี่หรือแสดงถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำ (Iterationsmerkmale) เพื่อปูพื้นเรื่องและเตรียมผู้อ่านเข้าสู่เหตุการณ์ที่ไม่คุ้นชิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนตัวบทเชิงบรรยายโวหารในแง่มุมของการใช้ภาษาเยอรมันที่หลากหลายและปัญหาในการเขียนภาษาเยอรมันของนิสิตที่เรียนเอกวิชาภาษาเยอรมัน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอนในการแก้ปัญหาเหล่านี้

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีอาสาสมัคร คือ นิสิตปี 3 คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 10 คน ที่เรียนภาษาเยอรมันเป็นวิชาเอกคู่กับภาษาอังกฤษ และได้ผ่านการเรียนรายวิชา German for Communication I, II, III

และ IV ตามลำดับ และกำลังลงทะเบียนเรียนรายวิชา German Composition (GMC341) เกณฑ์การคัดเลือกนิสิตอาสาสมัคร คือ ความเต็มใจในการเข้าร่วมงานวิจัย ในงานวิจัยจะเรียกนิสิตอาสาสมัคร จำนวน 10 คนนี้ว่า FT1 - FT10 สำหรับวิธีการดำเนินวิจัยมีดังนี้

1. รวบรวมเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ตัวบท (Textlinguistik) ลักษณะเฉพาะของตัวบทประเภทบรรยายโวหาร รวมถึงทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถทางตัวบท (Textkompetenz) ของพอร์ตมันน์-เซลิคาส์ [1] และของชเมิลเซอร์-ไอบิงเงอร์ [1]

2. เก็บข้อมูลจากงานเขียนของนิสิตอาสาสมัครในรายวิชา German Composition จำนวน 10 คน โดยมีเครื่องมือวิจัย คือ ใบงานสำหรับเขียนเล่าเรื่องจากภาพ (Narrative Texte) กล่าวคืออาสาสมัครทั้ง 10 คน จะได้รับใบงานเพื่อเขียนตัวบทสัปดาห์ละ 1 ตัวบท เป็นเวลา 3 สัปดาห์ คนละ 3 ใบงาน โดยจะมีการเขียนใบงานในวันศุกร์ ภายในเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง 30 นาที ที่คณะมนุษยศาสตร์ ขณะที่เขียนนิสิตสามารถใช้พจนานุกรมได้ตามต้องการ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะใช้ตัวบทในการวิเคราะห์ทั้งหมด 30 ตัวบท นอกจากนี้ยังมีการสอบถามผลการเรียนของนิสิตในรายวิชา German for Communication I, II, III และ IV เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์งานของนิสิตต่อไป สำหรับใบงานในการเขียนตัวบทนั้นจะเป็นการเล่าเรื่องจากภาพเป็นภาษาเยอรมัน 3 เรื่อง คือ “Die gute Gelegenheit” “Der verlorene Sohn” และ “Der erfolgslose Anbiederung” หัวข้อเรื่องเหล่านี้มาจากหนังสือ ชื่อ Deutsch mit Vater und Sohn [12] ซึ่งเป็นหนังสือสำหรับการฝึกเขียนภาษาเยอรมันโดยการเล่าเรื่องจากภาพโดยเฉพาะ ในแต่ละหัวเรื่องจะประกอบไปด้วยรูปภาพ แบบฝึกหัดและคำศัพท์เกี่ยวกับเนื้อหาในของภาพ นิสิตจะต้องเขียนเล่าเรื่องในแต่ละภาพให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน โดยใช้ภาษาที่ถูกหลักไวยากรณ์ และเหมาะสมกับประเภทตัวบทเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจประเด็นหลักที่แต่ละเรื่องต้องการสื่อ

3. วิเคราะห์ข้อมูลงานเขียนของนิสิตด้านการใช้ภาษาที่หลากหลาย (Sprachliche Variation) รวมถึงข้อผิดพลาดที่ปรากฏบ่อย โดยใช้เกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนตัวบทด้านการใช้ภาษาที่หลากหลายที่ชเมิลเซอร์-ไอบิงเงอร์ [1] ได้ตั้งขึ้นเพื่อวัดระดับความสามารถทางด้านนี้โดยเฉพาะ ซึ่งประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ 5 ข้อ และเพื่อความชัดเจนในการประเมินผลผู้วิจัยได้แบ่งระดับคะแนนตามความสามารถเป็น 3 (ดีมาก) 2 (ดี) 1 (พอใช้) 0 (ต้องปรับปรุง) ดังนี้

ตารางที่ 1 ข้อบ่งชี้ความสามารถในการเขียน

ข้อบ่งชี้ของความสามารถในการเขียนตัวบทด้านการใช้ภาษาที่หลากหลาย	ระดับความสามารถ			
	3 ดีมาก	2 ดี	1 พอใช้	0 ต้องปรับปรุง
1. การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบหลากหลายและสร้างสรรค์				
2. การใช้คำศัพท์ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อ คำศัพท์ที่แตกต่างหลากหลาย และคำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ				
3. การใช้ประโยคความเดียวและประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน				
4. การสอดแทรกกลวิธีการใช้ภาษาสำหรับการเล่าเรื่อง				
5. การใช้ภาษาพูดสลับกับภาษาเขียนในการเขียนเรื่องเล่า				

เพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างถูกต้องแม่นยำ ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มคำอธิบายความสามารถในการใช้ภาษาที่หลากหลายในแต่ละระดับคะแนนของแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 รายละเอียดข้อบ่งชี้ความสามารถในการเขียน

ข้อบ่งชี้	ระดับความสามารถ			
	0	1	2	3
1. การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบหลากหลายและสร้างสรรค์	ตัวบทมีแต่คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่ซ้ำ ๆ และง่าย ๆ เท่านั้น ไม่มีการใช้คำกริยาที่หลากหลาย ประโยคขึ้นต้นด้วยประธานเสมอ ไม่มีการสอดแทรกคำที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก มีการใช้ประโยคที่ง่าย ๆ และเต็มไปด้วยข้อผิดพลาดทางภาษาที่ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจตัวบทได้	ตัวบทมีเพียงคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่ซ้ำ ๆ ง่าย ๆ เท่านั้น ไม่มีการใช้คำกริยาที่หลากหลาย ประโยคขึ้นต้นด้วยประธานเสมอ แทบไม่มีการสอดแทรกคำที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก มีการใช้ประโยคง่าย ๆ แต่ก็พบข้อผิดพลาดอยู่เสมอ ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านไม่เข้าใจตัวบทในบางตำแหน่ง	ตัวบทมีคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ทั้งที่สั้นและง่ายเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีการใช้คำกริยาที่หลากหลายและมักจะขึ้นต้นประโยคด้วยประธาน มีการสอดแทรกคำที่แสดงอารมณ์และความรู้สึกอยู่บ้าง รวมถึงมีการใช้ภาษาที่ถูกหลักไวยากรณ์เฉพาะในประโยคที่ง่าย ๆ และมักพบข้อผิดพลาดในประโยคที่ซับซ้อนขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเข้าใจตัวบทบ้างเล็กน้อย	ตัวบทมีคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ทั้งที่สั้นและง่าย ไปจนถึงที่มีความซับซ้อนขึ้น มีการใช้คำกริยาที่หลากหลายและขึ้นต้นประโยคด้วยคำประเภทอื่นบ้าง ไม่ใช่ขึ้นต้นด้วยประธานเพียงอย่างเดียวตลอดทั้งตัวบท อีกทั้งยังมีการสอดแทรกคำที่แสดงอารมณ์และความรู้สึก รวมถึงมีการใช้ภาษาที่ถูกหลักไวยากรณ์ อาจพบข้อผิดพลาดทางหลักภาษาบ้างเล็กน้อยและไม่กระทบต่อความเข้าใจตัวบท
2. การใช้คำศัพท์ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อ คำศัพท์ที่แตกต่างหลากหลาย และคำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ	มีข้อจำกัดในการใช้คำศัพท์จนไม่สามารถเขียนเล่าเรื่องให้เข้าใจได้	มีข้อจำกัดเรื่องคำศัพท์ โดยมีการใช้คำที่สื่อความหมายผิดอยู่บ้างแต่ก็ยังพอเขียนเล่าเรื่องให้เข้าใจได้	มีข้อจำกัดในการใช้คำศัพท์อยู่บ้าง แต่ยังสามารถบรรยายรายละเอียดของภาพได้พอสังเขป	มีการเลือกใช้คำที่ถูกต้องและหลากหลายในการบรรยายบริบทของภาพได้อย่างละเอียด
3. การใช้ประโยคความเดียวและประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน	ตัวบทมีการใช้คำสันธานที่ง่ายเท่านั้น เช่น “weil” “und” “aber” และมักพบข้อผิดพลาดจำนวนมากจนทำ	ตัวบทมีการใช้คำสันธานที่ง่ายเป็นส่วนใหญ่ และพบข้อผิดพลาดที่มีผลกระทบต่อความเข้าใจตัวบท	ตัวบทมีการใช้คำสันธานทั้งที่ง่ายและซับซ้อน ในการเขียนประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อนอาจพบข้อผิดพลาด	ตัวบทมีการใช้คำสันธานทั้งที่ง่ายและซับซ้อน มีการเขียนโครงสร้างประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา อาจพบข้อผิดพลาดเพียงเล็กน้อยและไม่

	ให้เกิดความยาก ลำบากในการอ่าน ตัวบทให้เข้าใจ		ได้บ้างแต่ไม่กระทบ ต่อความเข้าใจตัวบท	กระทบต่อความเข้าใจ ตัวบท
4. การสอดแทรก กลวิธีการใช้ภาษา สำหรับการเล่า เรื่อง	ไม่มีกลวิธีการใช้ ภาษาในการ เล่าเรื่อง เป็นเพียง การนำเสนอ แต่ข้อมูลสำคัญ ตัวบทจึงมักสั้น คล้ายการรายงาน	มีกลวิธีการใช้ภาษา ในการเล่าเรื่องใน ระดับที่เล็กน้อย เท่านั้น	มีกลวิธีการใช้ภาษา ในการเล่าเรื่องบ้าง พอสมควร	มีกลวิธีการใช้ภาษา ในการเล่าเรื่อง ที่หลากหลายอย่างเห็น ได้ชัด เช่น การใช้กริยา รูปอดีต (Präteritum) เพื่อเล่าเรื่องเป็นหลัก การบรรยายที่เห็นภาพ ชัดเจนและสอดแทรก อารมณ์ความรู้สึก ตัวบท มีโครงสร้างที่ประกอบ ไปด้วย บทนำ ปมปัญหา และการ คลี่คลายปมปัญหา
5. การใช้ภาษาพูด สลับกับภาษาเขียน ในการเขียน เรื่องเล่า	ไม่มีการใช้ภาษา พูดในตัวบทเลย	แทบจะไม่มีการใช้ ภาษาพูดในตัวบท	มีการใช้ภาษาพูด ในการเล่าเรื่องอยู่บ้าง	มีการใช้ภาษาพูดสลับกับ ภาษาเขียนเพื่อเล่าเรื่อง อย่างเห็นได้ชัด เช่น มี การแทรกบทสนทนา หรือ แทรกคำที่แสดงถึง ความเป็นภาษาพูด ในการเขียน เช่น “naja” “also” “ja”

ในการประเมินจะมีคะแนนเต็ม คือ 15 คะแนน เราสามารถแบ่งระดับคะแนนตามเกณฑ์ประเมินได้ดังนี้
15 – 14 = ดีมาก 13 – 12 = ดี 10 – 11 = พอใช้ 9 – 8 = ผ่าน 7 – 0 = ต้องปรับปรุง

4. สรุปและอภิปรายผลจากคะแนนประเมินจากการเขียนตัวบททั้ง 3 งานของนิสิตโดยการประเมินแต่ละตัวบทตามเกณฑ์ประเมินทั้ง 5 ด้านดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เห็นความสามารถในภาพรวมของอาสาสมัครแต่ละคน จากนั้นพิจารณาความสามารถในการเขียนตัวบทแต่ละด้านของอาสาสมัครทั้ง 3 ตัวบท หาค่าเฉลี่ยเพื่อให้เห็นว่าอาสาสมัครแต่ละคนมีความสามารถในแต่ละด้านอย่างไร

ผลการวิจัย

จากตารางที่ 3 พบว่า ในรายวิชา GMC111 อาสาสมัครทั้ง 10 คน มีผลการเรียนอยู่ในระดับ “A” เนื่องจากเป็นรายวิชาแรกของรายวิชาต่อเนื่องที่เกี่ยวกับกฎไวยากรณ์เยอรมัน และทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เนื้อหาจึงเป็นการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีความซับซ้อน สำหรับในรายวิชา GMC112 นั้นมีอาสาสมัครจำนวนครึ่งหนึ่งมีผลการเรียนอยู่ในระดับ “A”

และอีกครึ่งหนึ่งอยู่ในระดับ “B+” และเมื่อพิจารณารายวิชา GMC211 จะเห็นว่ามีอาสาสมัครที่ได้ “A” จำนวน 5 คน ได้ระดับ “B+” จำนวน 4 คน และระดับ “B” 1 คน ส่วนในรายวิชา GMC214 ซึ่งเป็นรายวิชาต่อเนื่องตัวสุดท้ายและมีเนื้อหาซับซ้อนที่สุด พบว่าอาสาสมัครมากกว่าครึ่งเล็กน้อย กล่าวคือจำนวน 6 คน อยู่ในระดับ “B+” จำนวน 4 คน อยู่ในระดับ “A” และจำนวน 1 คน อยู่ในระดับ “B” ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าอาสาสมัครทั้ง 10 คน มีผลการเรียนในรายวิชาต่อเนื่องภาษาเยอรมันที่เน้นหลักภาษา และทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน อยู่ในระดับที่ดีและดีมาก

ตารางที่ 3 ผลการเรียนรายวิชา German for Communication I-IV (GMC111 - GMC214)

นิสิตอาสาสมัคร	ผลการเรียนรายวิชา			
	GMC111	GMC112	GMC211	GMC214
FT 1	A	A	A	B
FT 2	A	A	A	B+
FT 3	A	A	B+	B+
FT 4	A	B+	B+	B+
FT 5	A	A	B+	B+
FT 6	A	B+	A	A
FT 7	A	B+	A	B+
FT 8	A	B+	B	B+
FT 9	A	A	A	A
FT 10	A	B+	B+	A

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินจากการเขียนตัวบทตามข้อบ่งชี้ทั้ง 5 ด้าน ของการใช้ภาษาที่หลากหลาย

ข้อบ่งชี้	ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินจากการเขียนตัวบท									
	FT1	FT2	FT3	FT4	FT5	FT6	FT7	FT8	FT9	FT10
1. การถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1
2. การใช้คำศัพท์ที่ครอบคลุมความหมายที่ต้องการสื่อ คำศัพท์ที่มีความแตกต่างหลากหลาย และการใช้คำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2
3. การใช้ประโยคความเดียวและประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1
4. การสอดแทรกกลวิธีการใช้ภาษาสำหรับการเล่าเรื่อง	2	3	2	3	3	2	3	3	2	1
5. การใช้ภาษาพูดสลับกับภาษาเขียนในการเขียนเรื่องเล่า	2	3	2	3	2	1	2	2	0	0

คะแนนรวม (เต็ม 15 คะแนน)	9	11	9	14	13	8	11	10	7	5
	พอใช้	น่าพอใจ	พอใช้	ดีมาก	ดี	พอใช้	น่าพอใจ	น่าพอใจ	ต้องปรับปรุง	ต้องปรับปรุง

จากตารางเมื่อพิจารณาทีละข้อบ่งชี้ จะเห็นว่าสำหรับข้อบ่งชี้ที่ 1 นั้น อาสาสมัครส่วนใหญ่สามารถใช้ภาษาที่มีรูปแบบหลากหลายและสร้างสรรค์อยู่ในระดับ “พอใช้” กล่าวคือจำนวน 7 คน ในขณะที่อาสาสมัครเพียง 3 คน อยู่ในระดับความสามารถ “ดี” และไม่มีอาสาสมัครที่อยู่ในระดับ “ดีมาก” เลย เมื่อพิจารณาอย่างละเอียด พบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่มักใช้คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่ซ้ำ ๆ ง่าย ๆ ประโยคขึ้นต้นด้วยประธานเสมอ และอุปสรรคที่สำคัญในการเขียน คือ ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจตัวบทในบางตำแหน่ง เช่น การกระจายกริยาผิด และการใช้สรรพนามไม่สอดคล้องกับคำนามที่อ้างถึง

เมื่อพิจารณาข้อบ่งชี้ที่ 2 พบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวน 8 คน สามารถใช้คำศัพท์ในการบรรยายรายละเอียดและเหตุการณ์ของแต่ละภาพได้ในระดับ “ดี” แม้บางภาพจะมีการเลือกใช้คำที่ผิดไปบ้างแต่ความหมายโดยรวมที่ต้องการสื่อยังคงอยู่ มีอาสาสมัครเพียง 2 คนเท่านั้นที่สามารถเลือกใช้คำภาษาเยอรมันที่เหมาะสมและหลากหลายในการบรรยายเหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดครบถ้วนในระดับที่ “ดีมาก”

จากการศึกษาข้อบ่งชี้ที่ 3 เห็นได้ชัดเจนว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่สามารถเขียนตัวบทโดยใช้ประโยคความเดียวและประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อนอยู่ในระดับ “ดี” กล่าวคือมีจำนวน 7 คน มีอาสาสมัครเพียง 2 คนเท่านั้นที่อยู่ในระดับ “ดีมาก” และ 1 คน ที่อยู่ในระดับ “พอใช้” เมื่อวิเคราะห์จากตัวบทจะเห็นว่าความแตกต่างของระดับความสามารถในข้อบ่งชี้นี้ส่วนใหญ่เกิดจากความสามารถในการใช้คำสันธานที่หลากหลายและการวางตำแหน่งคำในประโยคให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของคำสันธานนั้น ๆ ผู้ที่ความสามารถอยู่ในระดับ “พอใช้” มักเชื่อมประโยคด้วยคำสันธานง่าย ๆ เช่น “und”, “dann”, “aber”, “weil” และมักเรียงตำแหน่งคำในประโยคผิด ในทางตรงกันข้ามอาสาสมัครที่ความสามารถอยู่ระดับ “ดี” จะมีการใช้คำสันธานที่หลากหลายขึ้น กล่าวคือคำสันธานที่ตามด้วยประโยคที่คำกริยาต้องอยู่ตำแหน่งท้ายสุดของประโยค เช่น “als” “wenn” “bevor” “nachdem” แต่บางครั้งพบว่ามีการวางกริยาไว้ในตำแหน่งที่ 2 ไม่ใช่ตำแหน่งสุดท้ายของประโยค ซึ่งถือเป็นข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์แต่ยังสามารถอ่านเข้าใจได้ ส่วนอาสาสมัครที่ความสามารถอยู่ระดับ “ดีมาก” จะสามารถใช้คำสันธานทั้งที่ง่ายและสันธานที่ซับซ้อนโดยมีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

จากการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ที่ 4 พบว่าครึ่งหนึ่งของอาสาสมัครทั้งหมดสามารถสอดแทรกกลวิธีการใช้ภาษาสำหรับการเล่าเรื่องได้ในระดับที่ “ดีมาก” กล่าวคือใช้กริยารูปอดีต (Präteritum) ในการเขียนเล่าเรื่อง ใช้คำวิเศษณ์บอกเวลาเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง มีการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกในงานเขียน อีกทั้งยังสามารถเขียนปูพื้นและพัฒนาไปสู่ปมปัญหาของเรื่องได้ มีอาสาสมัคร จำนวน 4 คน มีความสามารถด้านนี้ในระดับ “ดี” เมื่อพิจารณาพบว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการใช้รูปกริยาที่ไม่สม่ำเสมอ กล่าวคือใช้กริยารูปปัจจุบัน (Präsens) สลับกับรูปอดีต (Präteritum) ทำให้เกิดความสับสนในการอ่าน มีเพียงอาสาสมัคร จำนวน 1 คน เท่านั้นที่อยู่ในระดับ “พอใช้” เนื่องจากเขียนตัวบทสั้นมาก แทบจะไม่มีการบรรยายอารมณ์ความรู้สึกรวมถึงไม่มีการเขียนที่พัฒนาไปสู่ปมปัญหาของเรื่องทำให้ตัวบทขาดความสนุก

เมื่อพิจารณาตัวบ่งชี้ที่ 5 จะพบว่าครึ่งหนึ่งของอาสาสมัครทั้งหมดมีความสามารถในการใช้ภาษาพูดสลับกับภาษาเขียนในการเขียนตัวบทในระดับ “ดี” กล่าวคือมีการแทรกบทสนทนาของตัวละครในตัวบททำให้ผู้อ่านเกิดอรรถรส มีอาสาสมัคร จำนวน 2 คน มีความสามารถด้านนี้อยู่ในระดับ “ดีมาก” นั้นนอกเหนือจากการพบการแทรกบทสนทนาแล้วยังพบคำอุทานหรือคำที่ใช้ในภาษาพูดในการเขียนให้เห็นในตัวบทด้วย และ 1 คน อยู่ในระดับ “พอใช้” เนื่องจากมีการแทรก

บทสนทนาที่สั้นมากเพียงเล็กน้อยถ้าเทียบกับความยาวของตัวบท และนอกจากนี้พบว่า มีอาสาสมัคร จำนวน 2 คน ที่ “ต้องปรับปรุง” เนื่องจากในงานเขียนไม่มีลักษณะของความเป็นภาษาพูดปรากฏอยู่เลย

จากตารางนี้เมื่อพิจารณาผลโดยรวมจะพบว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ กล่าวคือมีจำนวน 6 คน ที่สามารถใช้ภาษาที่มีรูปแบบหลากหลายอยู่ในระดับ “พอใช้” และ “น่าพอใจ” โดยมีจำนวนอย่างละ 3 คน อาสาสมัครที่มีความสามารถด้านนี้ในระดับ “ดี” และ “ดีมาก” มีเพียงอย่างละ 1 คน และอาสาสมัครที่อยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” มีจำนวน 2 คน จึงกล่าวได้ว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่มีความสามารถด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่อยู่ในระดับสูง

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาตัวบทในงานวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายความสามารถในการใช้ภาษาเยอรมันที่หลากหลายเพื่อเขียนตัวบทประเภทเล่าเรื่องได้ 3 ระดับ คือ ระดับคำ ระดับประโยค และระดับตัวบท

1. ระดับคำ

- อาสาสมัครส่วนใหญ่มักใช้คำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ที่สั้น ๆ ง่าย ๆ ในการเขียนเล่าเรื่อง มีการใช้คำที่ซับซ้อนบ้างแต่เป็นการลอกคำเหล่านี้มาจากใบงาน เช่น งานเขียนของ FT 2 เรื่อง Der verlorene Sohn

(...) Sobald Frank traurige deprimiert niedergeschlagen nach Haus zurück ging, kam der Fußball geflogen und traf den dicken Mann am Kopf. Ins Haus spielte seinen frohen Sohn Fußball. Er war geschockt.

คำที่ขีดเส้นใต้ คือ คำที่อาสาสมัครลอกมาจากใบงาน ซึ่งเป็นคำที่บรรยายอารมณ์ และเหตุการณ์ให้เห็นภาพ

- อาสาสมัครส่วนใหญ่ใช้วิธี “การแทนที่” (Subtitution) มากกว่า “การใช้คำซ้ำ” (Rekurrenz) เพื่ออ้างถึงคำนามที่กล่าวไปแล้ว ในการแทนที่ นี้มักใช้สรรพนาม และการสร้างคำใหม่ เช่น

ตัวอย่างที่ 1 FT 1 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit

Das Haus von Vater und Sohn hat gebrant. Der Vater Frank lief aus dem brennenden Haus. Er hat die Sachen von seinem Sohn in Sicherheit gebracht. ประโยคนี้ใช้สรรพนาม “Er” แทนคำนาม “Der Vater Frank”

ตัวอย่างที่ 2 FT 4 จากเรื่อง Erfolglose Anbiederung

(...) und inzwischen kam [hinzu] ein alter Mann. (...) Dieser Opa zog sich ähnlich wie sein Vater an. ประโยคนี้แทนที่คำนาม “ein alter Mann” โดยการใช้คำใหม่ว่า “Dieser Opa”

- มีการเลือกใช้คำผิดอยู่บ้าง ทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้ เช่น บางส่วนตัวบทของ FT 8 จากเรื่อง Der verlorene Sohn

Jem war geschockt, er rannte aus dem Haus, weil er befürchtete, seinen Sohn zu schlagen.

จากบริบท Jem คือ ลูกผู้ซึ่งตกใจเพราะเล่นบอลแล้วทำกระจกแตก จึงวิ่งออกจากบ้านเพราะกลัวว่าจะถูกพ่อตี

[sic] แต่สิ่งที่อาสาสมัครเขียนมีความหมายต่างออกไปเพราะบอกว่า เขาวิ่งออกจากบ้านเพราะกลัวว่าจะตี “ลูกของเขา” (“seinen Sohn zu schlagen”) ดังนั้น จึงควรเปลี่ยนเป็น “...,weil er befürchtete, dass sein Vater ihn schlagen wurde”

2. ระดับประโยค

- รูปแบบการแต่งประโยคส่วนใหญ่ขาดความหลากหลายเพราะมักเป็นประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธานเสมอ มีอาสาสมัครเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่ขึ้นต้นประโยคด้วยคำวิเศษณ์บอกเวลาหรือวิเศษณ์ขยายกริยาเพื่อให้ตัวบทน่าสนใจ ยกตัวอย่างเช่น ส่วนหนึ่งของตัวบท FT 4 จากเรื่อง Der verlorene Sohn

(...). Bis Jetzt war es 7 Uhr abend, aber es gibt keine Spur von seinem Sohn. Der Vater ging hin und her unruhig im Zimmer herum. (...)

- อาสาสมัครส่วนใหญ่พยายามใช้คำสันธานที่หลากหลายในการเชื่อมประโยค เช่น *als, außerdem, während, nachdem, sobald* และ *um...zu* เป็นต้น อย่างไรก็ตามมักพบข้อผิดพลาดในการวางตำแหน่งคำในประโยคให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของคำสันธานนั้น ๆ กล่าวคือคำสันธานที่ตามด้วยประโยคที่คำกริยาต้องอยู่ตำแหน่งท้ายสุดของประโยค กลับมีการวางกริยาไว้ในตำแหน่งที่ 2 ของประโยค ซึ่งอาจเกิดจากความคุ้นเคยของภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ไม่มีกฎเกณฑ์นี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การวางตำแหน่งคำกริยาผิด

ตัวอย่างที่ 1 FT 2 จากเรื่อง Der verlorene Sohn

Während der Vater war verwirrt, kam der Sohn aus dem Haus.

ตามกฎแล้วหากมีสันธาน “während” ขึ้นต้นประโยค กริยาต้องอยู่ตำแหน่งสุดท้ายคือ “Während der Vater verwirrt_war, ...”

ตัวอย่างที่ 2 FT 6 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit

Mein Vater Paul sagte mir zu laut, dass ich solle Sachen aus dem Haus packen.

ตามกฎแล้วหากประโยคขึ้นต้นด้วย “dass” กริยาต้องอยู่ตำแหน่งสุดท้าย คือ “,dass ich Sachen aus dem Haus packen solle (soll)”

3. ระดับตัวบท

จากการวิเคราะห์พบว่า อาสาสมัครส่วนใหญ่ไม่สามารถนำความรู้ด้านคำศัพท์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้วมาใช้ในการเขียนตัวบทได้ในระดับที่ควรจะเป็น ถึงแม้ว่าอาสาสมัครทั้ง 10 คน จะมีผลการเรียนในรายวิชาหลักภาษาเยอรมันอยู่ในระดับที่ดีและดีมาก ซึ่งกรณีนี้จะเห็นได้ชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งจาก FT9 และ FT10 เนื่องจากอาสาสมัครทั้ง 2 คนนี้มีผลการเรียนวิชาหลักภาษาเยอรมันทั้ง 4 รายวิชาในระดับที่ดีมาก แต่เมื่อพิจารณาจากความหลากหลายในการใช้ภาษาเยอรมันในการเขียนตัวบทกลับพบว่าระดับความสามารถกลับอยู่ในระดับ “ต้องปรับปรุง” เนื่องจากตัวบทมีปริมาณสั้นมาก ขาดการบรรยายที่เห็นภาพและการสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึก ทำให้เหมือนการเขียนรายงานมากกว่าการเล่าเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น ตัวบท เรื่อง Die gute Gelegenheit ของ FT 9

Am Nachmittag gab es das gebrannte Haus. Ein Vater und sein Sohn Mockey beeilten sich, das Zeug zu retten. Während er das Schaukelpferd, der Ball und die Schultasche retteten, brachte das Kind der Hutund die Pfeife, die sein Vater gehörte. Der verschmitzte Junge merkte sich, dass der Mann die Schultasche herausholte. Als er ins brennende Haus zurückeilte, ging Mickey plötzlich direkt zur Tasche und nahm zwei Hefte aus. Nachdem der Vater mit dem Teppich und dem Kissen aus dem Haus lief, sahr er sein Junge schnell zu laufen und warf etwas ins Feuer. Dagegen beeilte er sich zu beachten, so dachte Mickey lachend, dass die gute Gelegenheit war, weil er kein die Hausaufgaben machte.

จากการศึกษาตัวบทของอาสาสมัครวิจัยพบว่า มีข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ส่งผลต่อความต่อเนื่องในการเข้าใจเนื้อหา และทำให้เกิดข้อจำกัดในการถ่ายทอดความคิด ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยมีดังนี้

1. การผันเพศคำนามไม่สอดคล้องกับหน้าที่ในประโยค เช่น

ตัวอย่างที่ 1 FT 1 จากเรื่อง Der verlorene Sohn: *Ins Haus spielte seinen frohen Sohn*.

ประโยคนี้ Sohn เป็นเพศ der ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค จึงต้องเขียนว่า sein froher Sohn

ตัวอย่างที่ 2 FT 8 จากเรื่อง Erfolglose Anbiederung: *Plötzlich warf er eine Spazierstock ins Wasser*.

ประโยคนี้ Spazierstock เป็นคำนามเพศชาย ทำหน้าที่เป็นกรรมตรงจึงต้องเขียนว่า einen Spazierstock

2. การกระจายรูปกริยาผิด เช่น

ตัวอย่างที่ 1 FT 2 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit: *Als der Sohn die Schultasche sah, das sein Vater gebracht habt, (...)*

คำกริยา “haben” เมื่อกระจายตามประธาน “sein Vater” จะได้ว่า “hat”

ตัวอย่างที่ 2 FT 8 จากเรื่อง Der verlorene Sohn: *Nach diesem Vorfall liebt sich die beiden noch mehr*.

ประโยคนี้ประธานคือ die beiden ซึ่งเป็นพหูพจน์ ดังนั้นกริยา “lieben” จะกระจายได้ว่า “lieben”

3. การใช้กริยารูปอดีตและปัจจุบันสลับไปมา เช่น ตัวอย่างของ FT 3 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit:

*Es **war** einmal. In einem kleinen Haus **lebte** ein Vater-Sohn-Paar. Vater nimmt Arbeit und Leben sehr ernst, dagegen **war** sein Sohn.*

จากตัวอย่างจะเห็นว่าเป็นการเล่าเรื่องในอดีต กริยาทุกตัวเป็นรูปอดีต (พิมพ์ตัวหนา) แต่ “nimmt” กลับเป็นรูปปัจจุบัน ที่ถูกต้องควรเป็นรูปอดีตด้วยคือ “nahm”

4. การผันคำคุณศัพท์ไม่สอดคล้องกับเพศและหน้าที่ของคำนาม

ตัวอย่างที่ 1 FT 4 จากเรื่อง Erfolglose Anbiederung: *Der kahler, dicker Vater Jonas stand und schaute seinen kleinen Sohn an.*

ประโยคนี้ “Vater” มีคำนำหน้านามคือ der และทำหน้าที่เป็นประธาน ดังนั้นในการผันคำคุณศัพท์จะได้ว่า “Der kahl**e**, dick**e** Vater Jonas”

ตัวอย่างที่ 2 FT 8 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit: *Jons Vater Jem war ein sehr erbittert Mensch*.

ประโยคนี้ “Mensch” คำนำหน้านามคือ ein และทำหน้าที่เป็นประธาน ดังนั้นในการผันคำคุณศัพท์จะได้ว่า “ein sehr erbittert**er** Mensch”

5. การเขียนประโยคไม่สมบูรณ์ เช่น ตัวอย่างของ FT 8 จากเรื่อง Die gute Gelegenheit:

Als Jem die Schultasche seines Sohnes vor das Haus stellt.

คำสันธาน als จะเชื่อมสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมๆ กันเสมอ แต่จากตัวอย่างมีเพียงเหตุการณ์เดียวเท่านั้นคือ “เมื่อเจมนำกระเป๋าหนังสือเรียนของลูกชายวางไว้หน้าบ้าน” ทำให้ใจความของประโยคนี้ไม่สมบูรณ์

เราสามารถสรุปได้ว่า ถึงแม้อาสาสมัครส่วนใหญ่จะได้รับความรู้หลักภาษาเยอรมันในรายวิชาสี่ทักษะ เทียบเท่าระดับ B 1 มาแล้วและมีผลการเรียนที่ดี แต่เมื่อต้องนำความรู้เหล่านี้มาใช้เขียนตัวบทซึ่งมีกฎเกณฑ์ข้อบังคับมากกว่าการเขียนระดับประโยค กลับทำให้เกิดข้อจำกัดทางภาษาในแง่ของความหลากหลายในการใช้คำและความผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ส่งผลกระทบในระดับตัวบทได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การขาดประสบการณ์ในการประยุกต์ความรู้มาใช้ของผู้เขียนนั่นเอง แนวทางที่จะแก้ไขปัญหานี้ก็คือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเขียนงานในระดับตัวบทให้มากขึ้น โดยเริ่มแรกอาจเป็นเพียงตัวบทสั้น ๆ ง่าย ๆ เช่น เขียนข้อความถึงเพื่อนในห้อง เขียนแสดงความคิดเห็นและ ความรู้สึกต่อเพลงที่ได้ฟัง หรือภาพยนตร์ที่ได้ดู จากนั้นค่อย ๆ เพิ่มความยาวและความซับซ้อนขึ้น เช่น เขียนตัวบทตามหัวข้อที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตเพิ่มพูนประสบการณ์การเขียนและสร้างความคุ้นเคยในการใช้ภาษาเยอรมันมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] Schmölzer-Eibinger, S. (2008). *Lernen in der Zweitsprache: Grundlagen und Verfahren der Förderung von Textkompetenz in mehrsprachigen Klassen*. Tübingen: Narr.

[2] Portmann-Tselikas, P. R. (2002). Textkompetenz und unterrichtlicher Spracherwerb. In P. R. Portmann Tselikas, and S. Schmölzer-Eibinger (Eds.), *Textkompetenz. Neue Perspektiven für das Lernen und Lehren* (pp. 13-43). Innsbruck: Studien-Verlag.

[3] Heinemann, W., and Viehweger, D. (1991). *Textliguistik: Eine einführung*. Tübingen: Narr.

[4] Becker-Mrotzeck, M., and Böttcher, I. (2012). *Schreibkompetenz entwickeln und beurteilen* (4. überarb. Neuauflage). Berlin: Cornelsen.

[5] Fuß, E. (2018). Sprachliche Variation. In A. Wöllstein, M. Krifka, M. Habermann, and P. Gallmann (Eds.), *Grammatiktheorie und Empirie in der germanistischen Linguistik* (pp. 185-224). De Gruyter.

[6] Brinker, K. (2005). *Linguistische textanalyse: Eine einführung in die grundbegriffe und methoden*. Berlin: Erich Schmidt.

[7] Menzel, W. (1998). Beziehungswörter – Sätze verbinden. *Praxis Deutsch*, *151*, 12-22.

[8] Fandrych, Ch., and Thurmair, M. (2011). *Textsorten im deutschen: Linguistische analysen aus sprachdidaktischer sicht.* Tübingen: Stauffenburg.

[9] Venohr, E. (2007). *Textmuster und textsortenwissen aus der sicht des deutschen als fremdsprache: textdidaktische aspekte ausgewählter textsorten im Vergleich Deutsch-Französisch-Russisch*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

[10] Fix, M. (2006). *Texte schreiben: Schreibprozesse im deutschunterricht* (2. Auflage). Paderborn: Schöningh.

[11] Hausendorf, H., and Kesselheim, W. (2008). *Textlinguistik für examen*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.

[12] Eppert, F. (2001). *Deutsch mit vater und sohn*. Ismaning: Hueber.